

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚA — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR : PETRE BORSȘ

APARE ODATĂ PE
SĂPTĂMÂNĂ

PROPRIETAR : I. S. CODREANU

ABONAMENTUL

Pe an 30 Lei
Pe 6 luni 16 >
Pe 3 luni 8 >

Studenții plătesc pe jumătate
Pentru străinătate se adaugă portul

Pentru inserții și reclame a se adresa la administrație

REPRODUCȚIA INTERZISĂ

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUCURESCI

Cheiu Dâmboviței (Casa Cănuță)
Vis-à-vis de Palatul Justiției

Un număr vechiu 2 Lei

 Cine primește două numere consecutive din acest ziar se consideră ca abonat.

A V I S

Din cauza sărbătorilor Pascelui și a vacanțelor, numărul viitor al ziarului nostru va apare la 7 Aprilie.

S U M A R

Jurisprudența Română :

Tribunalul județului Suceava : *Procurorul tribunalului Suceava cere anularea căsătoriei dintre Petre C. Cosma și Maria Petre Cosma cu o adnotație de d-l G. Străjescu.*
Inalta Curte de Casație și Justiție, secția I : *D. Obreja cu Ministerul de Finanțe.*

Idem : *Ministerul de Finanțe cu Gh. Băltărescu.*
Curtea de Apel din București, secția II : *G. Eftimiu cu General C. Poenaru.*

Tribunalul județului Covurlui, secția II : *Virgiliu Poenaru cu Toader Țârdea și Corneliu T. Codrescu.*

JURISPRUDENȚA ROMANA

TRIBUNALUL JUDEȚULUI SUCEAVA

Audiența din 14 Martie 1896

Președenția d-lui AL. RADIAN, Președinte

Procurorul tribunalului Suceava cere anularea căsătoriei dintre Petre C. Cosma și Maria Petre Cosma.

Căsătorie.—La ce vârstă se poate căsători femeia și bărbatul după codul civil român.

După codul civil român, căsătoria este permisă îndată ce femeia a intrat în al 15-lea an al vieții, și bărbatul în al 18-lea an, nu ca în codul Napoleon care cere ca femeia să aibă 15 ani împliniți și bărbatul 18 ani împliniți.

Tribunalul deliberând,

Având în vedere cererea d-lui procuror de a se declara desfăcută căsătoria dintre Petre C. Cosma și Maria Petre Cosma pentru motiv că la 6 Noembrie 1894, când s'a celebrat căsătoria lor, Maria Petre Cosma nu avea încă vârsta de 15 ani deplină conform art. 127 c. civil;

Având în vedere că art. 127 c. c. permite a se contracta căsătorii îndată ce femeia a intrat în al 15-lea an al vieții, iar bărbatul în al 18-lea, ceea ce rezultă din următoarele considerațiuni.

Intre art. 127 român și 144 din codul Napoleon, după care art. nostru a fost copiat, este o diferență de redacțiune; după art. francez acei 15 ani a femeii și 18 ani a bărbatului trebuie să fie împliniți: «L'homme avant dix-huit ans révolus, la femme avant quinze ans révolus ne peuvent contracter mariage»; legiuitorul nostru a suprimat cuvântul *révolus* din textul francez și prin aceasta a voit a înțelege că femeia se poate căsători îndată ce a împlinit 14 ani și bărbatul 17 ani, ceea ce s'a și exprimat în art. 127 destul de clar: «nu este ertat bărbatului înainte de 18 ani și femeii înainte de 15 ani să se căsătorească», întrebuintând expresiunea conformă firei limbei românești.

Dacă legiuitorul nostru ar fi avut intențiunea să reproducă fidel art. 144 c. Napoleon, ar fi adăugat în art. 127 cuvântul *deplină*, precum a făcut în art. 131, copiat după art. 148 c. Napoleon: «băiatul care n'are vârsta de 25 ani deplină, precum și fata care n'are vârsta de 21 ani deplină»; tot așa în art. 136 legiuitorul nostru vorbește de ani deplină: «după împlinirea vârstei de 30 ani». Art. francez 153 corespunzător cu al nostru 136 zice: «Après l'âge de trente ans»; iar legiuitorul nostru, vroind a preîntâmpina orî ce rea neînțelegere a intențiunei sale, s'a îndepărtat puțin de redacțiunea art. francez, nu l'a tradus aidomă, ci a zis mult mai enre-

gic: «după împlinirea vârstei de 30 ani». Din aceasta rezultă că în art. nostru 127 nu este vorba de ani deplin. În acest sens este și doctrina (vezi Dim. Alecsandrescu și Al. Bonache în comentarea art. 127 c. civil).

Legiuirile anterioare codului civil permiteau femeii să se căsătorească la 12 ani și bărbatului la 14 ani, traducătorii codului civil însă, urcând epoca la care se permite căsătoria, s'au îndepărtat de tradițiune și au urcat încă cu doi ani această epocă, dacă intențiunea lor ar fi fost ca să o urce cu 3 ani, adică acei 15 ani de care vorbește art. 127 să fie împliniți, ar fi zis'o aceasta expres precum se face în § 70 din codul Calimah.

Ținta, care o urmărește legea când determină o epocă mai înainte de care căsătoria nu se permite, este că, dacă s'ar îngădui unirea în viața conjugală mai înainte ca viitorii soți să ajungă la pubertate, căsătoria nu 'și-ar ajunge unul din scopurile principale, reproducerea speciei. Privită chestiunea și din acest punct de vedere în favoarea părții vine și împrejurarea că, numai după o simplă esaminare esterioră, se constată că ea e bine formată și de o constituție forte, așa că morala societății nu e întru nimic ultragiată prin faptul că s'ar fi contractat o căsătorie la o epocă prea fragedă. Așa dar întru câtă vreme la căsătoria lor pârâții aveau vârsta cerută de art. 127 c. c., adică erau în al 15 an al vârstei, căsătoria a fost bine contractată și cererea d-lui procuror de a se declara nulitatea acestei căsătorii urmează a fi respinsă.

Pentru aceste motive, în neunire cu concluziunile d-lui procuror,

Tribunalul, în majoritate, respinge ca nefundată. . .

(ss) Al. Radian, Artur Gorovei

Osebită opiniune

Sub-semnatul judecător de ședință sunt de părere că acțiunea d-lui procuror este admisibilă în principiu și tot odată că este loc de a se admite și cererea pârâților pentru numirea unei expertize în scop de a se constata dacă Maria Petre Cosma este sau nu grea, după cum ea opune, întemeindu-mă pe următoarele considerațiuni:

Din chiar termenii întrebuințați de legiuitor în art. 127 c. civ. — și dat fiind spiritul limbei române, în care concepțiunile cele mai largi se exprimă adesea prin cuvinte puține, — reiese vădit că prin cuvintele «*înainte de 15 ani*» el a înțeles a opri pe femeia care n'a împlinit încă vârsta de 15 ani să se căsătorească;

Că aceasta a fost voința legiuitorului reiese în mod și mai vădit din cuprinsul art. 167 c. civ. prin care, ficsând la șase luni termenul prescripțiunii esercițiului acțiunii în anularea căsătoriei, face să curgă acest termen din ziua când femeia a ajuns în vârsta competentă, — or, când femeia poate fi considerată că a ajuns în vârstă, dacă nu atunci când ea a împlinit 15 ani? Căci de altmintrelea — și dacă mai ales ar fi să se inter-

prete dispozițiunile art. 127 în sensul că femeia se poate căsători între al 14-lea și al 15-lea an — pe lângă că nu s'ar putea ficsa ziua precis de când urmează a curge acele șase luni, dar încă s'ar întâmpla astfel, în cele mai multe cazuri, ca acțiunea să fie prescrisă înainte de a fi împlinit femeia 15 ani, ceea ce este inadmisibil.

Considerațiunile ce s'ar putea trage apoi din economia legii, relativ la căsătorie, nu sunt de loc justificare; căci dacă, în adevăr, legiuitorul din toate timpurile a privit căsătoria cu ochi buni, nici o dată însă el n'a uitat interesul moral și social care trebuie să predominie în această materie, și de aceea a și avut grija a'l îngădi în dispozițiuni ast-fel ca să nu poată da loc la interpretări prea largi; prin urmare, dacă el ar fi înțeles a învoi femeii ca să se căsătorească înainte de a fi împlinit 15 ani, spunea de sigur aceasta în termeni preciși.

Față cu aceste considerațiuni și întru cât din actul de naștere No. 8 din 15 Februarie 1880 se constată că Maria Petre Cosma, la 6 Noembrie 1894, când a contractat căsătorie cu Petre C. Cosma, n'avea încă 15 ani deplin, urmează dar că cererea d-lui procuror de a se anula căsătoria ei este admisibilă în principiu, pârâta Maria P. Cosma opunând însă că a devenit grea, și art. 167 al. 2 c. civ. făcând din această împrejurare o fine de neprimire a acțiunii ministerului public, urmează că și cererea Mariei P. Cosma, de a i-se constata starea printr'o expertiză medicală, este admisibilă.

(ss) G. Străjescu.

Chestiunea rezolvată ast-fel de această hotărîre a majorității tribunalului de Suceava s'a presintat, după cât mi-am putut da seamă, pentru prima oară înaintea instanțelor noastre judecătorești. Toată stăruința mea ca să pot găsi vre o altă hotărîre în aceeași materie a fost, în adevăr, zadarnică. Nici «Buletinul Casației», nici «Dreptul» sau «Curierul Judiciar» nu cuprind nimic relativ la chestiune și nici adnotațiunile Stern sau Cristescu nu fac vre-o mențiune.

Comentatorii codului nostru civil apoi nu numai că nu prea stau mult la vorbă asupra art. 127, dar unii cad chiar în contrazicere. Așa — de pildă — distinsul juriconsult și comentator d-l Dim. Alexandrescu, în lucrarea sa «Esplikațiune teoretică și practică a codului civil român», după ce, la pagina 6, partea II, vol. I, concludă: «*căsătoria se poate săvârși îndată ce viitorii soți au intrat în anul al 18-lea și al 15-lea*», la pagina 58 zice: «*Nulitatea care rezultă din neîndeplinirea vârstei legiuite nu mai poate fi propusă de nimeni, nici chiar de ministe-*

rul public, când bărbatul are 18 ani și 6 luni, iar femeia 15 ani și 6 luni". D-l Alexandrescu este așa dar de părere că femeia se poate căsători între 14-lea și al 15-lea an, că, adică, aceasta este vârsta legiuită sau vârsta competentă, după cum glăsuște art. 167 c. c., la care se poate căsători femeia; și tot d-sa mai este în același timp și de părerea că anularea căsătoriei pentru neindeplinirea vârstei legiuite nu mai poate avea loc dacă femeia are 15 ani și 6 luni, că, adică, vârsta legiuită sau competentă la care se poate căsători femeia ar fi și cea de 15 ani deplină, căci, pentru ca cine-va să poată număra 6 luni peste 15 ani trebuie numai de cât ca mai întâi să fi împlinit 15 ani.

Interpretarea ce trebuie a se da dispozițiilor art. 127 c. c., presintă prin urmare un interes în afară de orî ce discuțiune.

Nu eü însă mă voiü incumăta a lua asupra-mî această grea sarcină, când atâtea condeie incercate ar putea să aducă mult mai multă lumină și când mai ales Curtea de Apel din Iași s'a pronunțat deja în chestiune.

Scopul meü, scriind aceste rinduri, este numai de a face câte-va observațiuni asupra materiei, observațiuni care, dacă nu vor avea meritul de a întări osebita opiniune în care am rămas, ar putea cel puțin să provoace discuțiuni din cari să reiasă adevăratul sens al art. 127 c. civil.

Hotărîrea tribunalului de Suceava, apelată de procurorul respectiv, a fost în adevăr confirmată de Curtea de Apel din Iași prin retragerea apelului de către d-l procuror general. În același timp însă d-l ministru al justiției de atunci, d-l Alexandru Marghiloman, luând cunoștința de soluțiunea dată chestiunei, trimete procurorului de Suceava adresa No..... din Iunie 1895 în care îi spune că: hotărîrea tribunalului de Suceava nu poate crea un precedent, că jurisprudența admisă de minister este de a nu se permite căsătoria înainte ca femeia să fi împlinit 15 ani și bărbatul 18 ani și în consecința 'l invită de a pune aceasta în vedere primarilor spre a o avea de normă la îndeplinirea formalităților pentru căsătorie.

Iată-ne dar în fața a două jurisprudenți diferite: una care și are sorginea într'o hotărîre judecătorească rămasă definitivă și alta într'o circulară ministerială care nu s'a retras!

De care va trebui să ne ținem?

Dacă este adevărat că pentru interpretarea unora din textele codului nostru civil se simte adesea nevoie de a recurge la textele corespunzătoare din codul Napoleon, nu este mai puțin adevărat însă că a se face din aceasta o regulă de procedare ar fi să se ajungă în cele mai multe cazuri la rezultate pe care legiuitorul nostru nu le-a avut în vedere, sau pe care bunul simț nu i le-ar fi putut dicta. De ce adică să ne placă, pentru găsirea înțelesului art. 127 c. c. român, a citi mai întîi art. corespunzător din codul Napoleon și, din faptul că un cuvînt nu se vede tradus, a scoate că textul are un înțeles altul de cât acel pe care a voit a i-l da legiuitorul, sau pe care i-l dă firea limbei românești? Mi se pare că, citindu-se art. 127 românește și, pentru deslegarea lui, gîndindu-ne tot românește, mai curînd putem dice că, legiuitorul exprimându-se: «nu este iertat... femeii înainte de 15 ani să se căsătorească», el a înțeles a opri pe femei să se căsătorească dacă încă n'a împlinit 15 ani, de cât că el îi permite a se căsători îndată ce a intrat în al 15-lea an.

Alăturarea textului român de acel francez, după care este copiat, și argumentarea ce se face asupra diferenței dintre ele și-ar putea avea rostul atunci când textul român ar fi confuz, sau când discuțiunile urmate în corpurile noastre legiuitoare asupra art. 127 ne ar indritui a zice că legiuitorul român cu intențiune n'a tradus cuvîntul „révolus“ din textul francez, lăsând prin aceasta a se înțelege că el a voit a îngădui femeii să se căsătorească chiar înainte de a fi împlinit 15 ani. Cu toate acestea nici textul nostru nu exprimă ceva confuz și nici discuțiunile corpurilor legiuitoare nu ne lămuresc pentru ce nu s'a tradus din textul francez și cuvîntul „révolus“, cum asemenea nu ne lămuresc pentru ce s'a tradus același cuvînt din alte texte. Dar dacă din discuțiunile corpurilor legiuitoare nu ne putem lumina și dacă în art. 127 nu găsim tradus cuvîntul „révolus“ din art. corespunzător francez, aceasta totuși nu ne poate pune în nedumerire și nici nu ne autoriză a ne mărgini la interpretatea literară a acestui text. Nu putem fi puși în nedumirire și ast-fel siliți a recurge la textul francez, pentru a găsi înțelesul art. 127 c. c., căci acest art. nu este singurul în cod care

să reguleze materia. Nu putem asemenea să ne mărginim la o simplă interpretare literală, căci atunci putem adesea cădea în contradicere și prin aceasta arată că și legiuitorul n'a știut ce vrea.

Urmărind, în adevăr, pe legiuitorul român—nu alătura cu cel francez și nu numai în cele ce el dispune prin art. 127, ci singur și în alte texte care mai sunt în legătură cu art. 127, în acele relative la sancțiunea dispozițiilor acestui articol, adică a nulității la care ele dau naștere și la cazurile în care acea nulitate poate fi acoperită, — vom vedea cu înlesnire că ori-ce discuțiune întemeiată pe diferență de texte este aproape fără de nici un folos și tot odată că, pentru a nu pune pe legiuitor în contradicere, va trebui să recunoaștem că ceea ce el a voit a înțelege prin dispozițiile art. 127 a fost de a opri pe femei să se căsătorească înainte de a fi implinit 15 ani, iar pe bărbat înainte de a fi implinit 18 ani. Legiuitorul nostru, după ce în art. 167 c. c. decretează că: «Ori-ce căsătorie contractată în contra dispozițiilor cuprinse în art. 127..... poate fi atacată», în art. 167 adaugă: «Cu toate acestea căsătoria contractată de soții care n'aveau încă *vârsta cerută*.... nu se mai poate ataca: «1) dacă au trecut șase luni de când acești consoții, sau unul dintre ei, au ajuns la *vârsta competentă*».

Ce trebuie acum să înțelegem prin *vârsta cerută* sau *vârsta competentă*? Nici o îndoială că trebuie să înțelegem vârsta de care vorbește art. 127. Dar care este acea vârstă? Răspunsul — dacă se crede că art. 127 nu 'l poate da de cât sprijinit de art. corespunzător din codul Napoleon — ni 'l dă art. 167 c. c. Prescripțiunea, pe care o prevede acest articol, derogă de la principiile generale în materie de prescripțiune, căci în loc ca ea să înceapă a curge din chiar momentul când ia naștere acțiunea supusă stingerei (art. 1886 c. c.), — în specie acțiunea în anularea căsătoriei adică din momentul celebrării căsătoriei, ea începe a curge numai *de când consoții, sau unul dintre ei, au ajuns la vârsta competentă*. Dacă prin vârsta competentă ar fi să se înțeleagă, pentru femei, timpul dintre al 14-lea și al 15-lea an iar, pentru bărbat, timpul dintre al 17-lea și al 18-lea an, ar urma atunci ca momentul, de când va trebui să înceapă a curge prescripțiunea acțiunii în

anularea căsătoriei pentru neîndeplinirea vârstei, să fie atât fie-care și din timpul cuprins între 14 și 15 ani sau între 17 și 18 ani, cât și ziua în care se împlinesc acei 15 sau 18 ani și ar mai urma ast-fel ca durata prescripțiunii să fie prelungită la aproape un an și jumătate — cei căroro legea le acordă facultatea de a exercita asemenea acțiune putând cu succes susține că ei pot s'o deschidă tot atât de bine în prima zi după ce femeia a implinit 14 ani sau bărbatul 17 ani cum și în zilele următoare, cât și în ultima zi a acelor șase luni ce au trecut după ce femeia a implinit 15 ani sau bărbatul 18 ani. Or, aceasta mi se pare mai mult ca inadmisibil căci, pe lângă că după toate principiile, momentul de când începe să curgă o prescripțiune nu poate fi nedeterminat, dar apoi textul art. 167 se opune.

Ast-fel fiind dar, și pe câtă vreme legiuitorul în art. 127 ne vorbește de 15 ani și de 18 ani, momentul, de când va trebui să înceapă a curge prescripțiunea de șase luni prevăzută în art. 167, nu poate fi altul de cât ziua când femeia a implinit 15 ani și bărbatul 18 ani, alt-fel aplicațiunea art. 167 ar fi dificilă.

Alăturând prin urmare de art. 127 nu textul corespunzător din codul Napoleon ci textul art. 167 din codul nostru și din combinarea ambelor acestor texte căutând să vedem care a fost voința legiuitorului în decretarea măsurilor prescrise de art. 127, cred că mai curând ne putem convinge că ceea ce el a voit a înțelege prin aceste măsuri a fost de a împedica pe femei să se căsătorească înainte de a fi implinit 15 ani, iar pe bărbat înainte de a fi implinit 18 ani, că adică aceasta este vârsta cerută sau competentă de care vorbește art. 167 c. c.

1896 Martie. 5.

G. Străjescu.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, SECȚIA I

Audiența de la 15 Decembrie 1895

Președenția d-lui GR. LAHOVARI, Președinte

D. Obreja cu Ministerul de Finance

Legea de urmărire.—Contestațiune la urmărirea făcută după legea de urmărire.—Unde trebuie adresată.—Dacă se poate adresa direct la tribunal.—In contra căror încheeri se poate face apel la tribunal.

Contestațiunile celor interesați contra măsurilor de urmărire luate după legea de urmărire, se vor adresa, în termen de 10 zile de la data primirii sau lă-ării la

domiciliu a somațiunei, la consiliul comunal dacă urmărirea se face pentru venituri comunale, și la casierul general al județului dacă urmărirea se face pentru contribuțiuni directe, indirecte, arenzi sau alte venituri ale statului și stabilimentelor publice ce se împlinesc direct de casierul general.

Numai în contra încheerilor consiliului comunal sau al casierului general se poate face apel la tribunal, ast-fel că este neadmisibilă contestațiunea contra măsurilor de urmărire adresată direct la tribunal.

Decisiunea No. 501/95.—Respins recursul făcut de D. Obreja contra sentinței tribunalului Roman cu No. 319/94.

S'a citit raportul făcut în cauză de d-l consilier Remus N. Opreanu.

S'a ascultat : Recurentul Obreja în desvoltarea motivelor de casare, precum și d-l avocat C. Popovici-Kosti, din partea Ministerului de Finance, în combateri ;

Curtea deliberând,

Asupra motivului de casare :

«Tribunalul n'a ținut seamă de contestațiunile mele făcute atât la casierie în baza art. 20 și următorii a legii de urmărire cât și alte plângeri introduse prin Ministerul de Finance pentru nedreapta urmărire a sumei de 492 lei zecimi județene comunale și drumuri, toate făcute în termenul de 10 zile pretinse de legi conducându-se numai de cele espuse de d-l avocat și casier, măcar că am dovedit contrariul că casierul a călcat legea de prescripțiunii, invocate, ast-fel tribunalul n'a voit nici după un chip a intra în judecata fondului dacă pot fi urmărit sau ba».

Având în vedere că după art. 20 din legea de urmărire contestațiunile celor interesați contra măsurilor de urmărire se vor adresa în termen de 10 zile de la data primirei sau lăsării la domiciliu a somațiunei la consiliul comunal, dacă urmărirea se face pentru venituri comunale, și la casierul general al județului dacă urmărirea se face pentru contribuțiuni directe, indirecte arenzi și alte venituri ale statului și stabilimentelor publice ce se împlinesc direct de casierul general și numai în contra încheerilor consiliului comunal sau casierului general se poate face apel la tribunal :

Considerând că în speță tribunalul constată în fapt prin sentința supusă recursului, că recurentul Obreja fiind urmărit de casierul general al județului Roman pentru o sumă de bani densusul fără a face contestațiune la casierul general a făcut direct apel la tribunal care i l'a respins ca fără obiect ;

Considerând că cesțiunea de a se ști dacă recurentul făcuse sau nu contestațiune, la urmărirea casierului era o chestiune de fapt a cărei constatare este de atributul suveran al judecătorilor fondului.

Că ast-fel fiind motivul invocat este neintemeiat.

Pentru aceste motive, Curtea, respinge recursul, etc.

Audiența din 27 Februarie 1896

Președenția d-Jui C. E. SCHINA, Prim-Președinte

Ministerul de Finance cu Gh. Bălărescu.

Pământ rural.— Dacă se poate înstrăina pământurile date sătenilor prin legea rurală.— Cui se pot înstrăina.— Dacă se pot înstrăina numai de bună voie sau și prin vânzare silită.— Cine poate fi primit, în asemenea cas, ca adjuccatar.

Pământurile date sătenilor prin legea rurală se pot înstrăina, fie de bună voia, fie prin vânzare silită după cererea creditorilor, însă numai comunei sau la sătenii cultivatori de pământ, și cari nu au fost înproprietăriți.

Decisiunea No. 91/96.—Casată decisiunea Curții de apel din Iași, secția II, cu No. 54/94, după recursul făcut de Ministerul de Finance.

S'a citit raportul făcut în cauză de d-l consilier I, Prodan ;

S'a ascultat : d-l avocat D. R. Ștefănescu, din partea Ministerului de Finance, în lipsa intimatului Gh. Bălărescu, în desvoltarea motivelor de casare.

Curtea deliberând,

Asupra motivului invocat :

«Violarea art. 7 din legea rurală de la 1864 și art. 1 din cea din 1879 și rea interpretare a art. 132 din Constituție, dupe cari pământurile rurale date după legea din 1864 sunt alienabile către comună și consăteni.»

Având în vedere decisiunea supusă recursului din care rezultă că intimatul Gh. Bălărescu datorind statului o sumă de bani, casierul județului Suceava a cerut tribunalului de a urmări și vinde pământul dat după legea rurală intimatului, cerere ce a fost respinsă atât de tribunalul cât și de Curtea de apel prin decisiunea atacată cu recurs ;

Considerând că prin art. 132 din Constituțiunea din 1884, legiuitorul menționând inalienabilitatea pământurilor rurale cu excepțiunile prevăzute în legea din 1864 și cea interpretativă din 1879, prin aceasta nu a voit a face de cât să se dea inalienabilității pământurilor date sătenilor un caracter constituțional și să prelungească termenul fixat pentru această stare de neînstrăinare fără ca să oprească pe sătenii de a înstrăina pământurile lor comunei sau la alți sătenii în condițiunile prevăzute de acele legi, după cum aceasta rezultă clar atât din desbaterile ce au avut loc cu ocaziunea votării menționatului articol, cât și din însuși textul acestui articol ;

Considerând că din momentul ce vânzarea de bună voie a pământurilor date după legea rurală este permisă, este incontestabil că și vânzarea silită a acestor pământuri se poate face cu condițiune însă ca să nu se primească de tribunalele de urmărire ca adjuccatarii de cât persoanele cărora legea din 1864 și cea interpretativă, din 1879 le permit a cumpăra pământuri date de aceste legi ;

Că așa fiind, când Curtea de apel stabilește prin

decisiunea sa că art. 132 din constituțiunea din 1884 interzice în mod absolut înstrăinarea pământurilor date țeranilor fără nici o excepțiune, dă o greșită interpretare acestui text de lege precum și art. 7 din legea din 1864 și art. 1 și 2 din cea interpretativă din 1879 și deci motivul invocat este întemeiat;

Pentru aceste motive, Curtea, casează.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI, SECȚIA II

Audiența de la 14 Februarie 1896

Președinția d-lui A. H. C. CHIVU, Președinte

G. Eftimiu cu General C. Poenaru

Decisiunea No. 11

Autoritatea lucrului judecat. — Dacă lucrul judecat în criminal are autoritatea lucrului judecat și în civil. — Când are această autoritate. — Dacă pentru a avea această autoritate trebuie ca la civil să figureze aceleași părți ca și în criminal.

Autoritatea lucrului judecat. — Dacă instanțele represive militare sunt pe aceeași linie ca și celelalte instanțe represive în ceea ce privește caracterul de lucru judecat al hotărârilor lor înaintea instanțelor civile.

1) *Lucrul judecat în criminal are autoritatea lucrului judecat și în civil, când același fapt formează baza ambelor acțiuni, de și în civil figurează alte părți de cât cele de la criminal.*

Așa dar judecătorul civil este obligat să recunoască ceea ce s'a judecat de instanțele represive când baza ambelor acțiuni este aceeași, față chiar cu persoanele cari n'au fost parte în instanța represivă, căci alt-fel s'ar sdruncina credința ce trebuie să inspire tutulor o decisiune criminală.

Ast-fel când înaintea unei instanțe represive s'a stabilit că semnătura girantului într'o cambie este falsă, și falsificatorul a fost condamnat, proprietarul cambiei nu mai poate chema în judecată pe prelinșul girant spre a fi condamnat la plata cambiei.

2) *Instanțele represive militare sunt puse pe aceeași linie cu celelalte instanțe represive în ceea ce privește caracterul de lucru judecat ce trebuie să aibă hotărârile lor înaintea instanțelor civile.*

S'au ascultat: d-l avocat G. Saita, din partea apelantului G. Eftimiu, în dezvoltarea motivelor de apel, precum și d-l avocat B. Brătianu, din partea intimatului General C. Poenaru, în combateri.

Curtea deliberând,

În ce privește apărarea ce presintă General Poenaru, că trebuie respinsă acțiunea d-lui Eftimiu întru cât consiliul de resbel a stabilit deja că semnătura Generalului Poenaru, din cambia a cărei plată se cere, e falsificată de Maior Poenaru, care a fost condamnat pentru acest fapt;

Având în vedere decisiunea consiliului de resbel al corpului al 2-lea de armată cu No. 166 de la 16 Ianuarie 1895, prin care condamnă pe Maior Poenaru la 10 ani reclusiune și degradățiunea militară pentru fapte de furt de bani ai Statului și fals în înscrisuri de comerț;

Având în vedere că între chestiunile de fals examinate de consiliul de resbel, în unanimitate consiliul a

recunoscut că Maior Poenaru e culpabil că în luna Iunie 1894 cu intențiune frauduloasă a alterat adevărul, contrafacând semnătura Generalului C. Poenaru ca girant pentru cambia de 5000 lei cu scadența peste patru luni, prezentată de G. Eftimiu, căruia i-a adus prejudiciu;

Considerând că această e cambia care formează obiectul acțiunii înaintea Curții;

Considerând că chestiunea de drept la care dă naștere acest proces este de a se ști, dacă lucru judecat în criminal are autoritatea lucrului judecat și în civil, când același fapt formează baza ambelor acțiuni, de și în civil figurează alte părți de cât cele de la criminal;

Considerând că e netăgăduit după cum rezultă din decisiunea consiliului de resbel și a acțiunii lui Eftimiu la prima instanță civilă că același fapt formează baza ambelor acțiuni: la criminal e judecat că semnătura Generalului Poenaru după cambia de 5000 lei e falsă și în civil d. Eftimiu cere ca Generalul Poenaru să fie obligat a i plăti această sumă în virtutea semnăturii sale din aceeași cambie;

Considerând că judecătorul civil e obligat să recunoască ceea ce s'a judecat de instanțele represive, când baza ambelor acțiuni este același, căci alt-fel justiția s'ar pune în contradicțiune flagrantă, dacă ar obliga pe Generalul Poenaru să plătească o cambie, dovedit judecătorește că el n'a semnat-o;

Considerând că de și este adevărat că la instanța represivă militară d. Eftimiu n'a fost parte în proces, aci nu e loc însă a se invoca art. 1201 din codul civil, pentru a zice că nu e lucru judecat, fiind-că între diferitele reguli și principii de drept există un fel de preșanță, unele principii de drept în anume cazuri trec înaintea altora; și în adevăr în chestiunea ce ne preocupă, principiul care trece înaintea regulilor art. 1201 e că interesul general primează și domină interesul privat, că ceea ce s'a judecat în criminal e judecat și în civil, față chiar cu persoanele cari n'au fost parte în instanța represivă, căci alt-fel s'ar sdruncina credința ce trebuie să inspire tutulor o decisiune criminală;

Considerând că rezultă și din art. 8 din codul de instrucție criminală, că ast-fel trebuiesc clasate aceste două principii de drept, căci alt-fel ar trebui ca acțiunea civilă și cea criminală să meargă fie-care separat, și să nu se preocupe una de ceea-ce hotărăște cea-laltă, lucru nepermis de lege, căci punerea în mișcare a acțiunii publice ține în suspensiune cercetarea afacerii civile;

Considerând că Curtea dacă n'ar fi fost judecat acțiunea falșului, n'ar fi putut să procedă la cercetarea obligațiunii cambiale a Generalului Poenaru, dacă se declara semnătura în falș și Curtea atunci ar fi fost obligată să suspende procesul până la o judecată definitivă asupra falșului, ceea-ce astă-đi e judecat;

Considerând că aceste reguli de autoritatea judecății criminalului asupra civilului se aplică și față de instanțele represive militare, căci și dăsele sunt organizate în virtutea unui cod de justiție, cu garanții pe cari le-a crezut legiuitorul suficiente pentru a descoperi adevărul și nu se poate zice fără a deconsidera aceste instanțe, că hotărârile lor trebuie să aibă o mai

mică autoritate în civil de cât hotărârile celor-l'alte instanțe represive ;

Aceasta cu atât mai mult că codul de justiție militară în art. 50 obligă instanțele civile să suspende exercițiul acțiunilor intentate înaintea lor până se va da de tribunalele militare o hotărîre definitivă asupra acțiunii publice mai înainte sau în timpul urmării civile ; ceea ce dovedește că art. 50 din codul de justiție militară și că și art. 8 din codul de instrucțiune criminală, pune instanțele represive militare pe aceeași linie cu cele-l'alte instanțe represive în ceea ce privește conflictul de autoritate ce trebuie să-l aibă hotărârile lor înaintea instanțelor civile ;

În ce privește chemarea la interogator și proba testimonială ce invoacă Eftimiu pentru a dovedi obligațiunea Generalului Poenaru, în afară de forma obligațiunei cambială, ea poate face obiectul unei noii acțiuni în contra Generalului Poenaru, însă ca obligațiunea decurgând din cambia prezentată, atât chemarea la interogator cât și proba cu martori sunt inutile, întru cât nu se mai poate contrazice proba făcută deja, că semnătura Generalului Poenaru e falsă și nu există prin urmare obligațiune isvorând din această cambie în contra intimatului.

Pentru aceste motive, Curtea, în majoritate, respinge apelul etc.

(ss) Ath. C. Chivu, I. Cerkez și Ar. Eustatziu.

Opiniune :

Asupra admisibilității apelului interjectat de Eftimiu : Având în vedere că acțiunea publică are de obiect urmărirea crimelor și delictelor pe cari în interesul societății, dânsa este chemată a constata, și că îndată ce aceste fapte sunt recunoscute constante, nimeni nu poate fi primit a contesta, în interesul său particular, existența lor, de unde rezultă că acțiunea publică este prejudicială acțiunii civile ;

Având în vedere că, conform acestui principiu, hotărîrea dată în urma acțiunii ministerului public lucrând ca mandatar al societății, leagă pe toți membrii a căror interese ar fi putut fi atinse prin pronunțarea unor asemenea hotărîri, și că așa fiind, ele dobâdesc și față de dânsii autoritatea lucrului judecat ;

Considerând însă că acest principiu și primește aplicarea lui atunci când instanța judecătorească, care este chemată a se pronunța asupra intereselor societății dupe rechișiunile ministerului public, este după organizațiunea ei, obligată a auzi și concluziunile părții lezate când ea voește a glăsuși în instanță, căci în de altfel rolul ministerului public ar fi incomplet și nu ar mai putea corespunde îndatoririlor și atribuțiunilor lui cari residă în presumpțiunea că el lucrând, reprezintă întreaga societate, singura presumpțiune care poate concura la factorii exigenței de lege ca o instanță judecătorească să poată pretinde că dânsa și-a pronunțat verdictul față cu toți aceia cari ar fi voit sau ar fi putut să aibă posibilitatea de a fi față la desbateri, cari admit contradicțiunea ca o garanție a lucrului judecat ca adevărat ;

Având în vedere că în speță invocându-se autoritatea lucrului judecat, emanând de la o autoritate excepțio-

nală, având legile ei de procedură specială, și în virtutea cărora părții civile nu'i este permis a figura în instanță, principiul autorității lucrului judecat nu poate rezida pe fundamentul presumpțiunei că părțile interesate, având dreptul a asista și contrazice desbaterile, sunt presupuse când lipsesc, că sunt reprezentate de ministerul public, singura ipotesă pe care se întemeiază autoritatea lucrului judecat erga omnes ;

Având în vedere că instanțele militare cari au judecat delictele de fals imputate Maiorului Poenaru, nefiind organizate conform dreptului comun și având reguli cari derogă de la constituția instanțelor ordinare, nu se poate admite că din pronunțarea hotărîrilor acestor instanțe să reiasă autoritatea lucrului judecat.

Pentru aceste motive, sunt de părere a se declara admisibil apelul și a se chema d. General Poenaru la interogatori.

(s) M. Paleologu.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI COVURLUI, SECȚIA II

Audiența de la 25 Noembrie 1895

Președenția d-lui GR. I. ALEXANDRESCU, Președinte

Virgiliu Gh. Poenaru cu Toader Țârdea și C. T. Codrescu

Sentiința corecțională No. 864

Delict de presă.—Dacă delictul provenit din refuzul unui ziar de a publica răspunsul unei persoane ce se pretinde atacată prin acel ziar este de competența Curții cu jurați sau a instanțelor corecționale.

Delictul provenit din refuzul unui ziar de a publica răspunsul unei persoane ce se pretinde atacată prin acel ziar este de competența Curții cu jurați a'l judeca, ast-fel că girantul responsabil al ziarului nu poate fi judecat de tribunalele corecționale, întru cât în asemenea cas girantul nu poate fi chemat în judecată de cât ca reprezentant direct și imediat al ziarului și faptul ce i se impută este relativ la ziar, iar nu la acțiunile sale personale.

S'a ascultat : d-l Gh. Virgiliu Poenaru reclamant în susținerea reclamațiunei și d-l M. Orleanu avocatul inculpatului Toader Țârdea, girantul ziarului *Liberalul Gălățean* în combateri, asemenea și d-l procuror în conclusiuni.

Tribunalul deliberând,

Având în vedere că d-nii Toader Țârdea, în calitate de girant responsabil al ziarului *Liberalul Gălățean* și Corneliu T. Codrescu, în aceia de proprietar al tipografiei *Buciumul Român*, sunt dați judecății prin rechizitorul cu No. 7090 din 1895 al d-lui prim-procuror, pentru delictul prevăzut și pedepsit de art. 193, al. I din codul penal, ca unii ce au refuzat de a publica în ziarul lor răspunsul d-lui Virgiliu Gh. Poenaru la articolele considerate ca ofensătoare de d. Virgiliu Gh. Poenaru ;

Având în vedere excepțiunea de necompetință ridicată de d. procuror, fondată pe motivul că faptul în sine, raportat la împrejurările cari l'însoțesc și la circumstanțele cari i-au dat naștere, constituie un delict de presă, așa că instanța competente de a'l judeca nu poate fi tribunalul ci Curtea cu juri căreia i s'a defe-

rit de legiuitor judecarea acestor delictе prin art. 24 și 105 din Constituțiune ;

Având în vedere că în legislațiunea noastră penală prin excepțiune de cea franceză, unde delictеle de presă și cele politice sunt distincte și codificate separat după instanțele cari le judecă, nu se distinge cătuși de puțin cari delictе sunt ordinare, cari politice și cari de presă, de și Constituțiunea prin art. 24 și 105 vorbind despre delictеle de presă, le dă în competența exclusivă a Curților cu juri ;

Că așa fiind, singurul mijloc care există spre a putea deosebi delictеle ordinare de cele numite de presă, este de a cerceta care este cauza care le-a dat naștere, împrejurările hotărîtoare cari le-au provocat, felul cum ele se manifestă și mijloacele întrebunțate spre a le făptui. Trebuie deci a cerceta dacă delictul în chestiune s'a comis prin presă sau nu, dară el a fost săvârșit de ziarul *Liberalul Gălățean* sau personal de girantul său Toader Țârdea, dacă ziarul, este cel ce se judecă acum sau Toader Țârdea, pentru faptele sale ; dacă Țârdea a comis delictul ce i se impută personal sau în numele și ca reprezentant al ziarului al cărui girant este ;

Având în vedere că faptul pus în sarcina inculpaților este delictul prevăzut de art. 193, alin. I din codul penal aflat în cod la secțiunea III sub titlul : « *Refus de serviciu datorit legalmente* » ;

Având în vedere că publicarea răspunsului d-lui Virgiliu Gh. Poenaru urma a se face prin ziarul *Liberalul Gălățean* ; că dar ziarul, iar nu girantul său era cel interesat a primi sau a refusa publicarea răspunsului, girantul responsabil nefiind chemat în judecată de cât ca reprezentant direct și imediat al ziarului și faptul ce i se impută fiind relativ la ziar, iar nu la acțiunile sale personale ;

Că legiuitorul român prin art. 24 și 105 din Constituțiune printr'o solicitudine particulară și spre a garanța mai mult libertatea presei, a dat în competența Curților cu juri judecarea diferitelor delictе ce redactorii și giranții ziarelor pot comite în această calitate, pentru fapte relative la ziarul lor ;

Că a 'i sustrage de la jurisdicțiunea dată lor prin Constituțiune, însemnează a 'i priva de garanțiile excepționale date lor prin legea noastră fundamentală ;

Având în vedere că pe cât timp în legislațiunea noastră penală sunt delictе cari constau în refuzul îndeplinirii unor fapte unor obligațiuni, ar fi arbitrar a susține că presa nu se poate face culpabilă de un delict de refuz ilegal de serviciu datorit, când în speță delictul imputat astă-zî lui Toader Țârdea, girantul ziarului *Liberalul Gălățean*, după natura sa chiar, nu se poate comite de cât prin presă și de către un ziar ;

Că nu se poate susține cătuși de puțin că inserarea unui răspuns într'un ziar periodic ar fi prescripțiunea unui act, în îndeplinirea sau neîndeplinirea căruia n'ar fi loc de apreciere, de culpabilitate, alta de cât comportă omisiunea unei simple înregistrări, delictul consistând numai dintr'o abatere de la o măsură reglementară, căci este abatere și aceste prescripțiuni privitoare la presă, sunt strâns legate de interesele ziarului, fie ele interese de principiu și de demnitate, — când

răspunsul ar fi contrariu ideilor susținute de ziar sau dăunător prestigiului său moral,—fie ele interese pur materiale, când de exemplu răspunsurile ce i s'ar da unui ziar conform art. 193 codul penal, ar fi excesiv de lungi, așa că ar cuprinde întregul spațiu al ziarului ; cu un cuvânt, îndată ce rufusul unui serviciu impus de lege constituie un delict după legea penală și fiind constant că nu există delict fără imputabilitate și fără culpabilitate ; cine zice culpabilitate zice apreciere, examinare de fapte și împrejurări ;

Ast-fel fiind, legiuitorul n'a putut sustrage aprecierea faptelor, în speța care ne ocupă, de la jurisdicțiunea ordinară care în materie de delictе de presă este aceea a juraților. Pe lângă acestea, faptul în chestiune este relativ la limitele în cari se poate exercita libertatea presei, de oare ce ar putea fi casuri în cari inserarea unui comunicat ar fi pe nedrept vătămătoare intereselor morale sau materiale ale unui ziar, casuri pe cari are să le aprecieze judecătorul legal al delictului, fie acel delict comiterea unui fapt ilegal, fie refuzul unui serviciu impus de legiuitor sub sancțiune de pedeapsă ; prin urmare, juriul singur poate fi competente a se pronunța după Constituțiune în asemenea materie și sancțiunea de 20 lei pe fie-care zi de întârziere prescrisă de art. 193, alin. 3 din codul penal, este o adevărată pedeapsă, de oare-ce este prescrisă de codul penal și ce este mai mult, această amendă se poate transforma chiar în închisoare conform articolului 28 codul penal ;

Că chiar dacă s'ar zice că delictul prevăzut de art. 193 codul penal aflându-se sub rubrica capitolului al IV-lea : « *Resistența, nesupunerea și alte necuviințe în contra autorităților publice* », ar urma să se judece de tribunalele corecționale, nici aceasta nu poate fi admisibil, de oare-ce sub aceeași rubrică se găsesc diferite alte delictе, precum sunt acele prevăzute de art. 181 și 182 cari sunt date fără discuțiune în competența Curților cu juri ori de câte ori ele sunt comise prin presă ;

Văzând deci art. 24 din Constituțiune, după care delictеle de presă sunt date în judecarea juraților și că ori de câte ori este vorba de un delict care s'a comis prin presă sau care se impută unui girant pentru fapte relative la presă, iar nu pentru un fapt al său personal, Curtea cu juri este competente a'l judeca, iar nu tribunalele corecționale ; că după art. 105 din Constituțiune însuși acțiunea în daune interese rezultând din fapte și delictе de presă, nu poate fi intentată de cât tot înaintea juraților ;

Considerând în fine, că în ceea ce privește cererea d-lui Corneliu Codrescu, proprietarul tipografiei unde se tipărește *Liberalul Gălățean*, de a fi scos din proces, Toader Țârdea, girantul ziarului, fiind singur responsabil de delictul ce i se impută, tribunalul având a'și declina competența, nu poate dispune disjuncțiunea afacerii, rămânând ca d-l Corneliu Th. Codrescu să'și adreseze cererea înaintea instanței competente a judeca această afacere ;

Pentru aceste motive, redactate de d. supleant Const. Hamangiu, tribunalul 'și declină competența.

(ss) G. I. Alexandrescu, G. Buzdugan, și C. Hamangiu.